

NOVINE KOJE DONOSI NOVI KOLEKTIVNI UGOVOR

Tuesday, 06 August 2024

Kolektivni ugovor za JP *â€ž*Srbijagas*â€œ*, uskla^Äen sa svim novim zakonskim re^Äenjima iz oblasti radnog prava, potpisan je strane najvi^Äih predstavnika Sindikata, Vlade i Poslodavca. Va^Äži^Äte u naredne 3 godine, tj. do 07. avgusta 2027. godine. Ono ^Äto je najva^Äžnije, to je da zaposlenima nijedno pravo koje su dosad imali, nije smanjeno niti ukinuto, a da je dosta toga ^Äak i pobolj^Äano i unapre^Äeno. Kolektivni ugovor za JP Srbijagas^Ä

Najva^Äžnije novine, definisane u Kolektivnom ugovoru, su slede^Äte: -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Rad iz pripravnosti, odnosno zaposleni pozivaju da rade iz stanja *â€ž*pripravnosti*â€œ*, imaju pravo na uve^Äćanu zaradu tj. na prekovremeni rad, kada se osnovna zarada zaposlenog uve^Äćava za 45%. Da bi zaposlenom to bilo pla^Äćeno, potrebno je da rukovodioci ispo^Äituju sve postoje^Äće procedure i blagovremeno, zajedno sa nadle^Äžnim slu^Äžbama u preduze^Äću, pripremaju re^Äenja o prekovremenom radu i dostavljaju ih Finansijama, radi pla^Äćanja; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Kod *â€ž*Godišnjeg odmora*â€œ* prva novina je da se broj dana odmora utvr^Äuje prema *â€ž*Grupi poslova*â€œ* koju zaposleni obavlja, a ne kao ranije prema stru^Äčnoj spremi (NK; PK; KV; SS; VK...). Tako sada postoje 4 grupe poslova, i u skladu sa tim se utvr^Äuje trajanje godišnjeg odmora; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Novinom ovom delu je i to da sada dodatnih 2 dana godišnjeg odmora dobijaju roditelji ili usvojioци jednog i vi^Äše dece, ^Äto je prava pronatalitetna stavka, budu^Äći da je ranije to bilo dvoje i vi^Äše dece i da nisu bili obuhva^Äćeni usvojioци; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä No da pravo na godišnji odmor do, najvi^Äše, 35 radnih dana imaju zaposleni sa 30 godina sta^Äža osiguranja i navr^Äšenih 55 godina ^Ävivota; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Jo^Äš jedna novina u vezi sa godišnjim odmorom jeste a u skladu je sa Zakonom o radu, a ^Äte ^Ä godišnji odmor mo^Äći da se iskoristi jednokratno ili u dva i vi^Äše delova. Prvi deo u trajanju od 10 radnih dana, a kasnije zaposleni, naravno u dogovoru sa svojim rukovodiocem, mo^Äže da koristi ostatak odmora vi^Äše puta i da mu se za svaki naredni deo odmora izdaje Re^Äšenje o kori^Äćenju godišnjeg odmora; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä U delu pla^Äćenog odsustva sa po to da svi oni zaposleni koji se upu^Äćuju na rehabilitaciju i oporavak u banju, u cilju pove^Äćanja radne sposobnosti, po pismenoj preporuci zdravstvene ustanove, i ako te tro^Äškove snosi poslodavac ili sindikat, za vreme na koje je upu^Äćen, jednom u toku kalendarske godine, imaju pravo na 10 radnih dana pla^Äćenog odsustva tj. naknade zarade; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Tako^Äe, u ovom delu, novo je i da zaposleni sada, za stru^Äčno usavr^Äavanje, imaju pravo na pla^Äćeno odsustvo, i to za polaganje ispita na specijalističkim i postdiplomskim studijama (umesto ranijih magistarskih studija) najmanje 2 radna dana, po ispitu, a za odbranu rada i doktorske disertacije najmanje 5 radnih dana; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Poglavlje koje se odnosi o oblast *â€ž*Bezbednosti i zdravlja na radu*â€œ*, koje je dobilo i apsolutnu saglasnost Uprave za bezbednost i zdravlje na radu (Ministarstva za rad, zapo^Äljavanje, bora^Äka i socijalna pitanja), u potpunosti je usagla^Äeno sa novim Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu. Dosta je novina u ovom delu, ali su^Äština je da su za^Äštita zaposlenih i briga o njihovom zdravlju ovde podignuti na jo^Äš vi^Äši nivo, naravno u skladu sa zakonom koji ure^Äuje ovu oblast; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä U delu koj *â€ž*Zarada*â€œ*, prva novina je tabela, koja sada, umesto ranijih stru^Äčnih sprema (NK; PK; KV; SS; VK...) ima grupe poslova i najni^Äše i najvi^Äše koeficijente (ranija stavka prose^Äni koeficijent vi^Äše ne postoji), ^Äto ostavlja prostor za izvesnu masu sredstava , koja po potrebi i dogovoru sa Poslodavcem, mo^Äže da se iskoristi u interesu zaposlenih; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä U novom Kolektivni ugovor uba^Äeno je stvarno stanje koeficijenata u preduze^Äću, tj. ranije linearno pove^Äćanje koeficijenata za 0,31, ^Äto nikada do sada nije moglo da se ubaci u Kolektivni ugovor, budu^Äći da je njegovo va^Äženje jo^Äš od 2015. godine samo produ^Äćavano i da dugi niz godina nisu vo^Äeni pregovori i da samim tim on u velikoj meri, nije menjan; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä U Kolektivnom ugovoru i sada je definisana stavka da Poslodavac i reprezentativni Sindikat razra^Äćuju koeficijente za sve poslove kod Poslodavca u roku koji je utvr^Äen ovim ugovorom, a to je 60 dana od dana stupanja na snagu Kolektivnog ugovora; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Ukoliko se u toku godine bitno promene okolnosti na osnovu kojih je utvr^Äena osnovica zarade Sindikat i Poslodavac, sporazumno, pristupaju proceduri njene izmene i uskla^Äivanja sa novim okolnostima, tako ^Äto ^Äte sporazumno utvrditi predlog nove osnovice i du^Äžni sa da u roku od 15 dana, kod Osniva^Äca, pokrenu Inicijativu za izmenu Kolektivnog ugovora; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Ovim dokumentom ostavljena je mogu^Äćnost, ^Ä sa u^Äesnicima pregovora je to i dog da se u oktobru, novembru, onda kada budu donete Smernice za izradu bud^Äžeta i Programa poslovanja javnih preduze^Äća, odnosno kada bude odre^Äen procenat pove^Äćanja zarada u javnom sektoru za idu^Äću godinu, pristupimo pokretanju procedure za izmene i dopune onog dela Kolektivnog ugovora koji defini^Äje osnovicu zarade, a na^Äelno je dogovoreno i to da se u tom trenutku mogu pokrenuti jo^Äš neki zahtevi koji su u interesu zaposlenih i njihovih primanja (minuli rad itd.); -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Zahtev Sindikata bio je da se procenat uve^Äćanja zarade po osnovu minulog rada, odnosno svaku punu godinu rada ostvarenog u radnom odnosu, sa 0,4 pove^Äća na 0,5 procenata, ali to ^Äte, ipak, kako je dogovoreno, morati ponovo da se razmatra sa u^Äesnicima pregovora, krajem godine kada se bude dogovarala nova osnovica zarade i pripremale Izmene i dopune Kolektivnog ugovora; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Kod zarada tako^Äe je novina i to da s zarade posloводства, koje su u okviru IVA grupe poslova, umesto ranije masa zarada odre^Äene Programom poslovanja, sada iskazuju odnosno prera^Äunavaju u koeficijente. Tako^Äe, ovde je novo i to da direktor preduze^Äća, posebnom odlukom, odre^Äuje ko^Äšni poslovodstvo; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Novosti ima i u delu koji se odnosi na odsustvo sa posla po osno bolovanja. Tu je predvi^Äeno da zaposleni koji imaju neku profesionalnu bolest ili kancer, kao i zaposleni koji obole od Kovida, imaju pravo na 100% prose^Äne zarade u trajanju do 30 dana. Isto pravo zaposleni imaju, i kada su na bolovanju du^Äžem od 30 dana, ali samo u slu^Äaju obolevanja od Kovida; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä U novom Kolektivnom ugovoru pravo na u zaposlenih u dobiti redefinisano je, tako da zaposleni JP *â€ž*Srbijagas*â€œ* sada imaju pravo u^Äe^Äćanja u delu dobiti i to u visini 10% od dobiti koju raspore^Äuje Poslodavac; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Novo je i to da Poslodavac sada svim zaposlenim ^Äenama u *â€ž*Srbijagas*â€œ*, u skladu sa finansijskim mogu^Äćnostima preduze^Äća, za praznik *â€ž*Dan ^Äena 8. martâ€œ svakoј zaposle kompaniji, mo^Äže da obezbedi odnosno isplati najvi^Äše do 10 hiljada dinara; -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Kada je re^Ä o solidarnoj pomo ima novina. Za ro^Äenje svakog deteta ili za usvajanje deteta, zaposleni imaju pravo na solidarnu pomo^Äć u visini od jedne prose^Äne zarade na nivou Republike Srbije (ranije je to bilo 50% prose^Äne zarade u preduze^Äću); -^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä ^Ä Postoj

neke, višje tehničke, izmene ranijeg rešenja Kolektivnog ugovora, primera radi u delu krivične odgovornosti i otkaza zaposlenih, kao i prava na štrajk, ali oni zaista nemaju nikakav suštinski značaj i samo su deo tehničkog usaglašavanja sa zakonskim rešenjima u toj oblasti.